

Küresel risk iştahı kırılğan bir seyir izliyor**Küresel riskli varlıklar haftanın ilk gününde ayrışan performanslar sergiledi.**

Makroekonomik veri akışının sınırlı olduğu günde ABD tahvil piyasası tatil nedeniyle kapalıydı. Almanya 10 yıllık tahvil faizi 4 baz puan düşüşle %2,33 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,5 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,6 değer kaybetti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,9 gerilese de, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde %0,1 artış görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %2,8 düşerken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %3,3 yükseliş kaydedildi. Altının ons fiyatı %2,4 geriledi ve Bitcoin %10,2 yükselişe 88 bin 29 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı dün pozitif bir seyir izledi. TÜİK dün Eylül ayı sanayi üretimi verileri ile iş gücü istatistiklerini yayımladı. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, iş gücü göstergelerinin program hedefleri doğrultusunda olumlu seyrettiğini, sanayi üretiminde ise hız kesen daralmaya karşın yaşanacak gelişmelerin üretim, istihdam ve ihracatı destekleyeceğini ifade etti. Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) dün iki tahvil ihracı gerçekleştirdi. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri dün günü %1,0 yükselişle tamamladı. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,1 değer kazandı. Öte yandan ülke risk primi ve TL cinsi tahvil faizlerinde artış görüldü.

Yeni günde küresel risk iştahı zayıf bir seyir izliyor. Yeni günün ilk saatlerinde makroekonomik veri akışı sakin. Bugün küresel tarafta Almanya Kasım ayı yatırımcı güven endeksi (Zew) verileri takip edilecek. Yurtiçinde ise Eylül ayı ödemeler dengesi verileri ile perakende satış ve ciro endeksi rakamları yayımlanacak. Ayrıca HMB TL

Günlük Değişimler

Dolar/TL	34,32 ▲ 0,8%	BİST 100	9.277 ▲ 1,0%
TR 2Y	43,03 ▲ 16 bp	TR 10Y	29,98 ▲ 8 bp
DX	105,5 ▲ 0,5%	MSCI Dünya	3.795 ▲ 0,1%
Altın (ons, \$)	2.620 ▼ -2,4%	ABD 10Y	4,31 = 0 bp
Brent (varil, \$)	71,8 ▼ -2,8%	TTF (MWh, €)	43,8 ▲ 3,3%
Bitcoin (\$)	88.029 ▲ 10,2%	Karbon (ton, €)	67,6 ▼ -0,7%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,8%
Dolar/Güney Afrika Randı	1,8%
Dolar/Meksika Pesosu	0,8%
Dolar/Japon Yeni	0,7%
Dolar Endeksi	0,5%
Dolar/Brezilya Reali	0,3%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,4%
Euro/Dolar	-0,6%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,6%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	1,2%
MSCI Kuzey Amerika	0,2%
MSCI Avrupa	0,2%
MSCI Dünya	0,1%
MSCI Latin Amerika	-0,4%
MSCI GOÜ Avrupa	-0,8%
MSCI GOÜ	-0,9%
MSCI Asya Pasifik	-0,9%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Ödemeler Dengesi (milyar dolar)	Eylül	2,85	4,32
Türkiye	Perakende Satışlar (aylık değişim)	Eylül	%2,2	%2,2
Almanya	Zew Yatırımcı Güven Endeksi	Kasım	12,5	13,1

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

cinsinden 2 yıl vadeli kira sertifikası ile 5 yıl vadeli sabit kupon ödemeli tahvil ile dolar cinsinden 2 yıl vadeli tahvil ile yine 2 yıl vadeli kira sertifikası ihracı gerçekleştirecek.

Eylül ayında sanayi üretimi bir miktar toparlandı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre toplam sanayi üretimi aylık bazda %1,6 arttı. Takvim etkisinden arındırılmış verilere göre yıllık bazda daralma Ağustos ayındaki %5,2'den %2,4'e toparlandı. Arındırılmamış verilere göre ise yıllık bazda sanayi üretimi Eylül'de %4,4 küçüldü. Önceki ay zayıf seyreden sanayi üretimi Eylül'de bir miktar toparlanırken, momentum ve yayılım göstergelerinde iyileşme kaydedildi. Aylık bazda yaşanan dalgalanmalara karşın üç aylık ortalamalar sanayideki zayıflamanın Eylül'de genele yaygın olmasa da duraksadığını gösteriyor. Ana faaliyet kollarında Eylül'de ayrışan performanslar kaydedilirken, imalat sanayi alt faaliyet kollarının üçte ikisinde üretim arttı.

Eylül ayında istihdam ve iş gücüne katılımda artış görülürken, işsizlik oranı yataya yakın seyretti. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre işsizlik oranı Eylül'de %8,6 seviyesinde gerçekleşti. İstihdam aylık bazda 95 bin kişi artışla 32 milyon 823 bine yükselirken, iş gücüne katılım da 131 bin yükselişle 35 milyon 923 bin kişiye çıktı. Böylece işsiz sayısı aylık bazda 35 bin kişi artışla 3 milyon 100 bin kişi oldu. Arındırılmamış verilere göre işsizlik oranı yıllık bazda 0,3 yüzde puan gerileyerek %8,6 seviyesine indi. Tamamlayıcı işsizlik göstergelerine göre geniş tanımlı işsizlik rakamlarında düşüş görüldü. Eylül'de kadınların istihdamı hafif gerilerken, erkeklerin istihdamında artış görüldü. Genç nüfusun işsizlik oranlarında kadın ve erkeklerde ayrışma görüldü.

HMB dün iki tahvil ihracı gerçekleştirdi. 2 yıl vadeli sabit kupon ödemeli tahvil ihracıyla rekabetçi olmayan teklifler (ROT) dahil toplamda 42,2 milyar TL borçlanılırken, ihalede ortalama yıllık bileşik faiz %43,21 seviyesinde gerçekleşti. 6 yıl vadeli değişken faizli tahvil ihalesinde ROT dahil toplamda 13,1 milyar TL borçlanılırken, ortalama yıllık bileşik faiz %52,06 oldu.

Şirket ve Sektör Haberleri

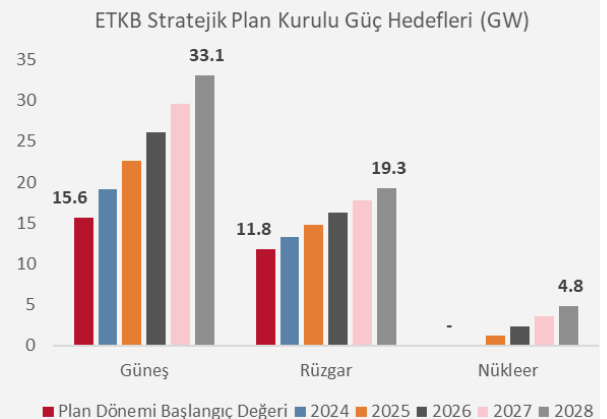
Doğuş Otomotiv, MLP Sağlık, Orge Enerji, Pegasus ve Torunlar GYO 3. çeyreğe ait finansal sonuçlarını açıkladılar.

3. Çeyrek Şirket Kârları (milyon TL)			
Şirket	Gerçekleşen	Beklenti*	3Ç23
Doğuş Otomotiv	280	2,253	8,644
MLP Sağlık	2,091	1,276	1,177
Orge Enerji	207	105	-127
Pegasus	10,824	9,960	7,719
Torunlar GYO	2,194	2,121	1,838

Kaynak: Finnet, Foreks, TSKB Ekonomik Araştırmalar

* Medyan piyasa beklentisi

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) 2024-2028 Stratejik Planı yayımladı. Plana göre güncel olarak %57 olan yerli kaynakların elektrik üretimindeki payının 2028 yılında %63'e çıkarılması hedefleniyor. Ek olarak 2028 yılına kadar 33,1 gigavat (GW) güneş, 19,3 GW rüzgâr ve 4,8 GW nükleer enerji kapasitesinin devreye alınması amaçlanıyor. Bununla birlikte plan sürdürülebilir enerji arz güvenliğinin sağlanması, dışa bağımlılığın azaltılması, sıfır karbon odaklı enerji dönüşümü, güvenli, sürdürülebilir ve katma değerli madencilik gibi 7 adet amaca yönelik 30 hedef içeriyor.

Kaynak: ETKB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

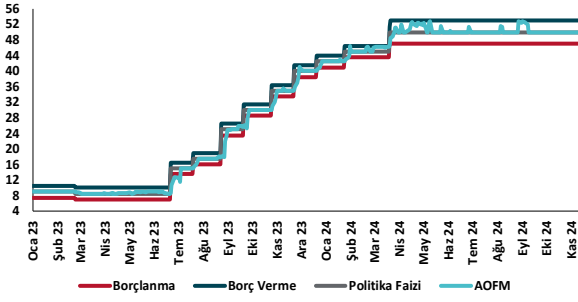
Ulusal yenilenebilir enerji hedefleri piyasa tahminlerinin ve 2030 yılına kadar yenilenebilir enerji kapasitesini üç katına çıkarma hedefinin gerisinde kaldı. Ember Climate'ın çalışmasına göre ülkelerin ulusal hedefleri yenilenebilir kapasitenin iki katına çıkarılmasını hedeflerken, çalışmaya dahil edilen 96 ülkenin 2030 ulusal hedeflerinin toplamı 7.242 GW oldu. 2023 yılı sonunda 7.238 GW olan bu değer 2022 kapasitesinin iki katı olurken, üç kat hedefi için arada 3.758 GW boşluk kaldığı görülüyor. Ember Climate hükümetlerin hızlı şekilde gelişen yenilenebilir enerji piyasalarına göre çok yavaş kaldığını belirtiyor. Bununla birlikte üç kat hedefi ile uyumlu ilerleyen tek teknoloji olan güneş enerjisi için olan hedeflerinin piyasadaki hızlı büyümeyi yansıtacak şekilde yukarı yönlü revize edilebileceğini vurgularken, depolama hedeflerinin de öne çıkması gerektiğini öne çıkarıyor.

29. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'nın (COP29) ilk gününde karbon piyasaları konusunda anlaşmaya varıldı. Ev sahibi Azerbaycan, Paris Anlaşması'nın karbon piyasaları ile ilişkili altıncı maddesinin "tam olarak işlevsel hale getirilmesini" toplantıların önceliklerinden biri olarak dile getiriyordu. Pazartesi ülkelerin küresel karbon piyasalarına ilişkin kuralları benimsemesi ile bu konuda önemli bir adım atılmış oldu. Bu konuda son iki COP boyunca ülkelerin bir ilerleme kat edememesinin ardından, bu senenin toplantıları öncesinde bir Birleşmiş Milletler (BM) uzman grubu karbon piyasaları metodolojisine ve karbon giderimine ilişkin standartlar konusunda bir anlaşmaya varmıştı. Bir müzakerecinin açıklamasına göre ülkelerin de bu standartlara yeşil ışık yakmasıyla birlikte BM destekli küresel bir karbon piyasasının önümüzdeki yıl başlaması mümkün hale geldi. Buna ek olarak toplantıların ilk gününde Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) "İklimin Durumu 2024" raporunu yayımladı. Raporda Ocak-Eylül döneminde kaydedilen 1,54°C ısınma ile 2024'ün en sıcak yıl olma yolunda ilerlediğine, bu durumun Paris Anlaşması'nın 1,5°C hedefinin henüz aşıldığı anlamına gelmediğine dikkat çekiliyor. WMO iklim değişikliğinin hızını gözeterek bir "Kırmızı Alarm" veriyor. Kayıtlara geçen en sıcak on yıl olacak olan 2015-2024 döneminde deniz seviyeleri yükselir ve okyanuslar hızla ısınırken aşırı hava olaylarının dünya çapında toplumlara ve ekonomilere zarar verdiğine dikkat çekiliyor.

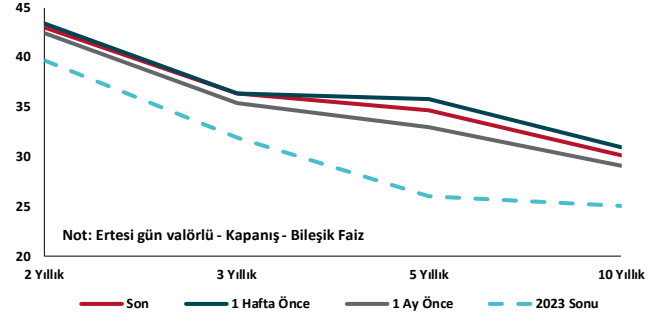
Kalkınma Gündemi

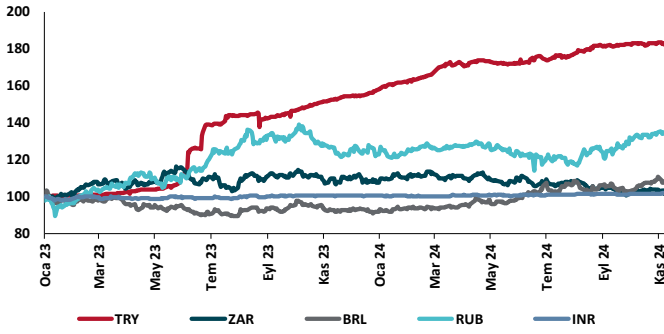
TCMB Faiz Koridoru

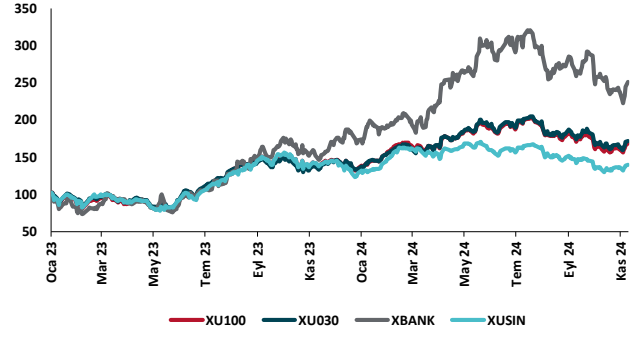
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

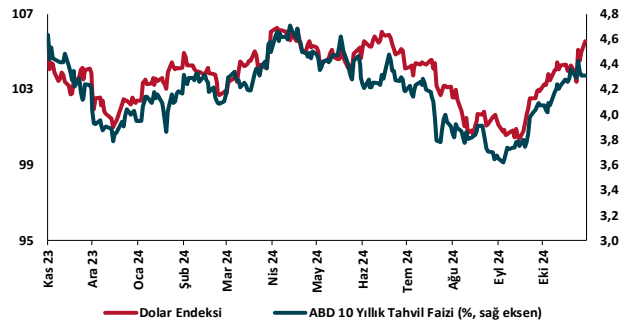
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

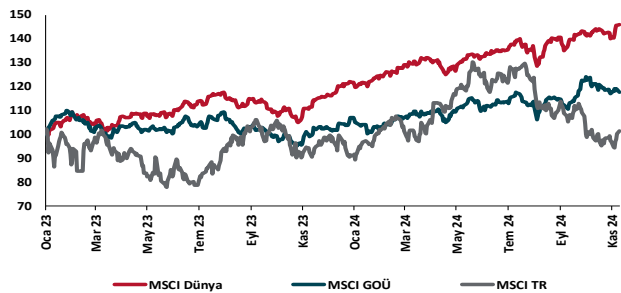
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

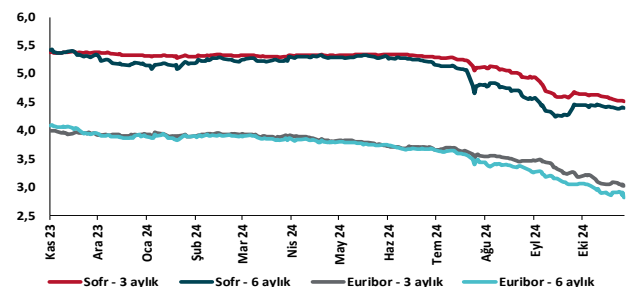
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.